

Поетот Ко Ун, и официјално, добитник на „Златен венец“ за 2014

„Оваа награда ќе ме охрабри да напредувам уште повеќе во мојот живот како поет“, пишува во својот говор истакнатиот јужнокорејски автор

Многу бев изненаден кога ги примив неочекуваните вести и длабоко сум почестен што сум избран за добитник на 'Златниот венец' во Република Македонија, земја далеку од Кореја, во западниот дел на Евроазија. Оваа награда ќе ме охрабри да напредувам уште повеќе во мојот живот како поет, пишува во својот говор годишниот добитник на „Златниот венец“ на „Струшките вечери на поезијата“, јужнокорејскиот поет Ко Ун. Оваа одлука, која ја донел Одборот на „Струшките вечери на поезијата“, за јавноста и официјално ја соопштија на вчерашната прес-конференција директорот Мите Стефоски и претседателот на Управниот одбор, Славе Ѓорго Димоски. Во неа стои дека наградата на Ко Ун му се доделува за „високите уметнички остварувања, особениот поетски израз и силината на поетскиот сензибилитет преку кој човекувањето е преточено во поетско творештво“.

„Во моментот работам на ново дело, 'Вирдин Симчунг', во мојот дом во Кореја, кој се наоѓа крај падините на една планина. Па, сепак, за чудо, понекогаш ме обзема чувството дека се на-

ФОТО: КИРО ПОПОВ

оѓам во бродска кабина на море, наместо во мојата работна соба. Тоа е веројатно некаква промена предизвикана од некои спомени од времето кога престојувал на островот Џеџу, додава Ко Ун, кој во писмото испратено до „Струшките вечери на поезијата“ завршува со зборовите: „Постоеше една златна доба на поезијата, кога луѓето првпат почнаа да поставуваат светилници, кои гледаа кон полунесбјето на океаните од овој свет и ги испраќаа своите зраци-водилки. Оттогаш, светилникот е синоним за поезија. Јас сум убеден дека поезијата ќе продолжи да ја извршува улогата на светил-

ник во иднината на човековата историја“.

Ко Ун е роден во 1933 година во градот Гунсан, во северната корејска провинција Чола, во време кога земјата е под окупација на Јапонија. Неговиот поетски опус е огромен, тој напишал повеќе од кој било корејски поет. Издал 140 книги од кои 50 се книги поезија. Комплетното творештво објавено пред неколку години е собрано во 40 тома од суштинска вредност.

Во поговорот на својата книга „Планината, морски дијамант“, за својата креативна природа Ко Ун ќе запише: „Ако некој го отвори мојот гроб по не-

Јужнокорејскиот поет Ко Ун

колку години од мојата смрт, тој ќе биде полн, но не со моите коски, туку со песните напишани во таа гробна темнина... Дали сум многу приврзан за мојата поезија? Моите песни стојат рамо до рамо со чинот на предавање на стиховите, мојата приврзаност за поезијата е поврзана со моето ослободување преку неа“.

Претседателот на Управниот одбор на СВП, Славе Ѓ. Димоски, рече дека Ко Ун не е само најголемиот и најславен поет во современата корејска поезија, туку денес тој е едно од најзначајните и најатрактивни имиња во светската поезија, а според некои негови проследувачи, тој се смета за поет-епоха.

Министерката за култура, Елизабета Канческа-Милевска, истакна дека со „Струшките вечери на поезијата“, како што ќе забележи и поранешниот директор на УНЕСКО, Маџура, нашата

земја стана интерконтинентална поетска велесила, сврталиште на илјадници поети и гости од целиот свет.

„Во изминатите пет децении над 5000 поети, есеисти и критичари ја посетија Струга и Република Македонија, а безмалку педесет поетски лауреати се закитија со престижниот 'Златен венец на поезијата'. Во оваа смисла, сакам да го изразам моето големо задоволство што оваа година на множеството поети што ја препознаваат Струга како свој дом ќе му се придружи и кореанскиот поет Ко УН. Творештвото на овој автор е исклучително значајно по своите естетски и поетички особености. Убедена сум дека оваа награда ќе биде силен поттик во воспоставување на духовните мостови меѓу македонската, азиската и кореанската книжевност и култура воопшто“, додаде министерката. (Т.И.)

■ СВП ЈА ОБЈАВИ НАГРАДАТА

ЗЛАТНИОТ ВЕНЕЦ ЗА КО УН, КОРЕЈСКИОТ ПОЕТ-ЕПОХА

Корејскиот поет Ко Ун е годишениот добитник на престижната награда за поезија „Златен венец“ на „Струшките вечери на поезијата“ за 2014 година. Овој 80-годишник не е само најголемиот и најславниот поет во современата корејска поезија, туку и едно од најзначајните и најатрактивните имиња на светската поезија.

„За неговите проследувачи тој е поет-епоча. Неговото огромно и разновидно творештво е содржано во над 150 книги. За него Ален Гинзберг ќе рече дека е 'грандиозен поет, комбинација од будистичка маестралност, страстен политички либерал и историски натуралист', се вели, меѓу другото, во образложението на одлуката за доделување на наградата.

Ко Ун животниот пат го почнал во 1933 година, кога неговата татковина била под јапонска окупација. Низ децениите кои следуваат тој доживеал ужасни страдања, бил сведок на исклучителни

настани од современата историја на Кореја, но ја доживеал славата на национален поет. Во својот творечки развој тој ја опева „јаловата и менлива природа на животот“, провоцира низ прашања од социјална и политичка природа. Стиховите од неговиот грандиозен проект во 20 тома „Десет илјади животи“ се нарекувани постисториски песни, а самиот тој е нарекуван феномен кој твори нови песни со секој нов здив и покрај постојните литературни жанрови, создал и нови.

Ко Ун, пак, во своето писмено обраќање до СВП посочи дека и во моментот создава ново дело, „Вирџин Симчунг“.

„Многу бев изненаден кога ги примив неочекуваните вести и длабоко сум почестен што сум избран за добитник на 'Златниот венец' во Република Македонија, земја далеку од Кореја. Оваа награда ќе ме охрабри да напредувам уште повеќе во мојот живот како поет“, вели во своето

обраќање Ко Ун.

Наградата на корејскиот поет вчера му ја чести-таше и министерката за култура на РМ, Елизабета Канческа – Милевска, која се осврна и на значењето на оваа најстара поетска манифестација на европскиот простор.

„Струшките вечери на поезијата“ во изминатите 53 години одиграа клучна културна мисија. Тие ги обединија најблескавите поетски имиња кои ја одбележаа втората половина од 20 век и првата деценија на овој век, но овој фестивал се наметна и како неприкосновен промотор на македонските автори и на македонската култура на сите светски меридијани“, истакна Канческа – Милевска.

Во изминатите пет децении повеќе од 5.000 поети, есеисти и критичари ја посетија Струга и Република Македонија, а речиси педесет поетски лауреати се закитија со престижниот „Златен венец на поезијата“.

(Д.Т.)

Култура

КОРЕЕЦОТ ПРОГЛАСЕН ЗА ЛАУРЕАТ НА СТРУШКИТЕ ВЕЧЕРИ НА ПОЕЗИЈАТА

Ко Ун: „Златниот венец“ ќе ме охрабри да напредувам како поет

Корејските агенции уште во јануари соопштија дека Ко Ун е добитник на престижната поетска награда, а од СВП ја демантираа информацијата. Лауреатот бил избран на 12 февруари

Јужнокорејскиот поет Ко Ун е добитник на „Златниот венец“ на Струшките вечери на поезијата. Поетот-епоха, како што го нарекуваат, веќе е навлезен во деветтата деценија од животот. Тој е национален поет на Јужна Кореја и е меѓу најзначајните имиња на светската поезија. Одлуката едногласно ја донел Управниот одбор на манифестацијата по предлог на Советот за доделување на наградата составена од академикот Матеја Матевски, Раде Силјан, Бранко Цветковски, Иван Цепаровски, Братислав Ташковски, Славе Горго Димоски и Мите Стефоски.

Одлуката вчера беше соопштена во Македонската академија на науките и уметностите. На соборот беше претставено шестдецениското творештво на поетот, кој зад себе има неверојатни 150 книги. Во одлуката на одборот стои дека наградата

му се доделува за високите уметнички остварувања, особениот поетскиот израз и силната на поетскиот сензибилитет преку кој човечноста е преточена во поетско творештво.

Врвен поет

- Во творечкиот развој Ко Ун се претставува како поет-монарх до 1962, nihilistic поет до 1972, поет-дисидент до 80-тите години, но потоа едноставно врвен поет сè до денес - рече Горго Димоски.

Наградата на Ко Ун му ја честита министерката за култура Елизабета Канческа-Милевска, а ќе му биде врачена на 53. издание на фестивалот што ќе се одржи од 28 до 31 август.

- Иако првенствено „Златниот венец“ се однесува на неговата творечката дарба, симболично преку неа се наг-

радени и сите поетски вредности на азиската книжевност, на кои припаѓа и една голема литература како што е корејската - рече Канческа-Милевска.

Во писмо до СВП Ко Ун пишува дека наградата од Струга ќе го охрабри уште повеќе да напредува како поет. Тој е најпознат по „Манитобо“ („Десет илјади животи“), поетска серија во 30 тома, која ја почнал кога бил затворен од воениот режим во 70-тите, а ја завршил во 2010 година.

Имаше златна доба на поезијата

- Постоеше една златна доба на поезијата кога луѓето првпат почнаа да поставуваат светилници, кои гледаа кон полунобјето на океаните од овој свет и ги испраќаа своите зраци-водилки. Оттогаш светилникот е синоним за поезија. Јас сум убеден де-

ка поезијата ќе продолжи да ја извршува улогата на светилник во иднината на човечковата историја - пишува лауреатот во обраќањето до СВП по повод изборот тој да биде годинашен лауреат на фестивалот.

Новинската агенција „Јонхап“ од Сеул, Јужна Кореја, уште пред еден месец соопшти дека Ко Ун ќе го добие „Златниот венец“, а од СВП ја демантираа таа информација. Два дена подоцна веста ја пренесе и британскиот магазин „Букселер“. Од СВП ја донеле одлуката две недели по таа објава, односно на 12 февруари годинава. Оттаму велат дека според правилникот за доделување на наградата, сите потенцијални добитници се контактираат и се покануваат да дојдат во Македонија.

(М.Л.)

СРЕДНОВЕКОВНИ СПОМЕНИЦИ НА КУЛТУРАТА

Почна заштитата на охридската

УТРЕ МАТИНЕ
ПРЕТСТАВА ВО МОБ
"Клинг-
кланг" за
гудачките
инстру-
менти

Од МОБ потсетуваат дека единствениот влез е преку подземната гаража, од страната на аптеката "Зегин"

Утре од 12 часот, во Македонската опера и балет ќе се одржи матине претставата за деца "Клинг-кланг". Се работи за музичка авантура, која како серијал за запознавање со музиката на најмладата популација ја установа гостинката од Австрија Урсула Хорнер.

Посебно е интересно за децата е што тие активно учествуваат во претставата, директно се запознаваат со музичките инструменти, кои низ приказна им ја доловуваат музиката како феномен. Ќе имаат можност да пеат, ракоплескаат и да поставуваат прашања до сите учесници на сцената. Во нашата неделна матине претстава ќе се запознаат со гудачките инструменти.

Поради градежни зафати, влезот во МОБ е преку подземната гаража, од страната на аптеката "Зегин".

ЈУЖНОКОРЕЕЦОТ КО УН ДОБИТНИК НА ЗЛАТЕН ВЕНЕЦ НА СВП

"Постоеше едно златно време на поезијата, кога луѓето првпат почнаа да поставуваат светилници кои гледаа кон полунезбјето на океаните од овој свет и ги испраќаа своите зраци - водилки. Оттогаш светилникот е синоним за поезија. Јас сум убеден дека поезијата ќе продолжи да ја извршува улогата на светилник во иднината на човековата историја", вели Ко Ун, во писмото со кое се заблагодарува за признание

"Златниот венец на Струшките вечери на поезијата ќе ме охрабри да напредувам уште повеќе во мојот живот како поет", е порака која ја испратил јужнокорејскиот поет Ко Ун (81), годинешен лауреат на Меѓународниот поетски фестивал.

Добитникот на Златниот венец на 53. издание на Фестивалот вчера го соопштија Славе - Горѓо Димоски, претседател на Управниот одбор на СВП, министерката за култура Елизабета Канческа - Милевска и директорот на СВП Мите Стефоски.

како што рече Димоски, стои дека наградата му се доделува на Ун за високите уметнички остварувања, особениот поетски израз и силната на поетскиот сензибилитет, преку кој човекувањето е преточено во поетско творештво

"Критичарите се единствени во рецензиите кои говорат дека огромниот опус на Ун од 150 дела не може да се спореди со творештвото на ниту еден жив автор во светот. Завлезен во неговите осумдесет години, тој и денеска изненадува со својата творечка интелигентност, која го

држи на самиот врв на светскиот поетски интерес", рече министерката Канческа - Милевска.

Ко Ун издал 140 книги, од кои 50 се книги поезија. Комплетното творештво, објавено пред неколку години, е собрано во 40 томови.

Според Стефоски, во неговите песни се манифестира широк диверзитет: епиграми во неколку реда, долги дигресивни стихови, епични, пасторални, па дури и некој жанрови кои самиот тој ги создал, а можат да се наречат поп-историски песни.

(Б.Н.)

ЛУЖНОКОРЕЕЦОТ КО УН ЛАУРЕАТ НА СВП

„Златен венец“ за поетот што пишува историски поп-песни

Ален Гинзберг го опишал како грандиозен поет, комбинација на будистичка маестралност, страсен политички либерал и историски натуралист. Во неговите песни се манифестира широк диверзитет: епиграми во неколку реда, долги дигресивни стихови, епични, пасторални, па дури и некои жанрови што самиот ги создал, како т.н. историски поп-песни

Ко Ун

Јужнокорејскиот поет Ко Ун е годишен добитник на „златниот венец“ на „Струшките вечери на поезијата“. Наградата му се доделува за високите уметнички остварувања, особениот поетски израз и силата на поетскиот сензибилитет преку кој човекувањето е преточено во поетско творештво.

Во писмо до СВП, Ко Ун пишува дека наградата од Струга ќе го охрабри уште повеќе да напредува како поет.

- Постоеше една златна доба на поезијата, кога луѓето првпат почнаа да поставуваат светилници што гледаа над океаните од овој свет и ги испраќаа своите зраци-водилки. Оттогаш, светилникот е синоним за поезија. Јас сум убеден дека поезијата ќе продолжи да ја извршува улогата на светилник во иднината

на човековата историја - пишува Ко Ун.

Ко Ун е роден е во 1933 година во градот Гунсан, во корејската провинција Чола, во време кога земјата била под окупација на Јапонија. Поетскиот опус му е фасцинантен, напишал повеќе од кој било корејски поет. Во најраниот творечки период, од 1952 до 1962 година бил монах на екстремна зен-практика, од 1962 до 1972 година неговиот поглед кон нештата е темен и нихилистички, со очај и себеотфрање, а помеѓу 1973-та и 1983-та, во годините на социјалните немири и интензивирањето на продемократското движење, поетиката на Ко Ун добила нова трансформација. По годините минати во затвор напишал многу поетски збирки, меѓу кои и неколкутом-

ните „Десет илјади животи“ и „Планината Паекту“. Овие дела се инспирирани од случувањата поврзани со „Движењето за демократија“ во 1980 година, кога стотици граѓани биле убиени од корејската војска.

Досега издал 140 книги, од кои 50 се поетски збирки. Ален Гинзберг го опишал како грандиозен поет, комбинација на будистичка маестралност, страсен политички либерал и историски натуралист.

Во неговите песни се манифестира широк диверзитет: епиграми во неколку реда, долги дигресивни стихови, епични, пасторални, па дури и некои жанрови што самиот ги создал, а се нарекуваат историски поп-песни. **И.Н.**